

ת"פ 19314/06/23 - מדינת ישראל נגד מחמוד אלרגעי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19314-06-23 מדינת ישראל נ' אלרגעי(עציר) 27 דצמבר 2023

בפני כב' השופט בני שגיא, סגן נשיא

המאשימה מדינת ישראל

על-ידי ב"כ עו"ד אסף שביט

נגד

הנאשם

מחמוד אלרגעי

על-ידי ב"כ עו"ד משה קשלס ועו"ד מיכל רובינשטיין

גזר דין

1. מקרה חריג ויוצא דופן עומד להכרעתי בשאלת העונש.

הנאשם, תושב שטחי הרשות שאינו רשאי להיכנס למדינת ישראל, חפץ בעבודה לשם פרנסת משפחתו, ולצורך כך, דאג וקיבל לידי תעודת זהות מזויפת הנושאת פרטים של אזרח ישראלי. כשהוא מצויד באותה תעודה מזויפת, הציג הנאשם עצמו למעסיקים שונים באמצעות פוסט "דרישת עבודה" שפרסם באינטרנט, בו ציין כי הוא מעונין לעבוד 12 שעות ביממה כולל סופי שבוע, חגים ושבבות. בהמשך לכך, זומן הנאשם לריאיון על-ידי חברת אבטחה שחפצה להעסיקו כמאבטח במרכז קניות בעיר חולון. במהלך הריאיון שעבר, הציג עצמו הנאשם כנעדר עבר פלילי. חברת האבטחה ציינה בפני הנאשם כי דרישות התפקיד כוללות נשיאת אקדח, וכאשר ביקש הנאשם להימנע מכך, הובהר לו כי מדובר בתנאי הכרחי לצורך העסקתו במשרה האמורה. על-מנת לזכות במשרה, הסכים הנאשם להיבדק על-ידי רופא, ואף עבר בהצלחה מבחנים פסיכולוגיים ומטווח. בסופו של התהליך קיבל הנאשם תעודת מאבטח, תעודת הסמכה לבדוק ביטחוני ורישיון לנשיאת נשק, כשמסמכים אלה נושאים פרטים שאינם פרטיו האמיתיים. עם קבלת הנשק ושתי מחסניות, ולמשך מספר ימים בודדים, עבד הנאשם כמאבטח במתחם קניות בעיר חולון, עד שנעצר ביום 1.6.23.

על בסיס האמור, ובהינתן הודאתו, הורשע הנאשם בעבירות של שהייה בלתי חוקית בישראל, לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל; קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין; התחזות לאדם אחר, לפי סעיף 441 לחוק העונשין ושימוש במסמך מזויף במטרה לקבל דבר, לפי סעיף 420 לחוק העונשין.

2. לא הייתה מחלוקת של ממש בין הצדדים כי מדובר בתיק "מרמתי" ולא כזה שליבתו עבירות ביטחון. הצדדים הסכימו כי מדובר באירוע בו המניע היחיד שעמד ביסוד מעשיו של הנאשם הוא רצון לפרנס את

משפחתו, והלכה למעשה, הדרישה כי יחזיק בנשק במהלך המשמרת הוצבה על-ידי חברת האבטחה כתנאי להעסקתו, והיה זה הוא שהתעקש להחזיק בנשק רק בזמן המשמרות שביצע, ולהפקידו בכספת מרכז הקניות בתום כל אחת מהמשמרות, על אף שיכול היה לקחת את הנשק לביתו ולעשות בו שימוש עברייני (ראה הודעות הנאשם שהוגשו בהסכמה וכחלק מההסדר הדיוני שגובש, וכן סעיף 6 להסדר הטיעון בו הסכימה התביעה לכך שההגנה תטען לנסיבות עובדתיות העולות מהודעת הנאשם ושאינן מופיעות בכתב האישום המתוקן).

3. לשיטת התביעה, יש לקבוע את מתחם העונש בהינתן השילוב שבין המימד המרמתי של מעשי הנאשם לבין הסיכון הקיים במימד הביטחוני הנובע מהחזקת הנשק.

וכך נטען: "אין לנו ספק שהמוטיבציה הייתה לרמות, ולהשיג עבודה על-מנת שהנאשם יוכל להחזיק בנשק. במקרה של הנאשם, הדומיננטיות במרמה ולא עצם השליטה בנשק על-מנת לפגע חלילה. יש כאן היבלעות בדומיננטיות המרמה. אך כשאנו מדברים בענישה, יש לשים בראש המעלה את האינטרס הציבורי ובימים אלה" (פרו' עמ' 7 ש' 2).

התובע ביקש ליתן משקל גם להיבט התכנוני במעשיו של הנאשם, ולעובדה כי בין אם מדובר במוטיבציה אחת ובין אם באחרת, בשורה התחתונה - נוצרה סיטואציה בה תושב שטחי הרשות עובד בשטחי מדינת ישראל ללא אישור ואף מחזיק בנשק.

בנסיבות אלה, סברה התביעה כי יש מקום לקבוע מתחם הנע בין 24 חודשי מאסר ל- 4.5 שנות מאסר, ובהינתן עברו הפלילי של הנאשם (הכולל בעיקר עבירות לפי חוק הכניסה לישראל) וקיומו של מאסר על-תנאי בן 4 חודשים בעבירה של שהייה בלתי חוקית, יש למקם את הנאשם בשליש העליון של המתחם המוצע.

4. ההגנה סברה כי אין לכרוך לתוך התיק נסיבות שאינן קיימות בו, והדגישה כי אין עסקינן בתיק בו הורשע הנאשם בעבירות נשק, ואף לא בעבירות ביטחוניות בסיווג נמוך. מדובר בתיק מרמה מובהק, כאשר הנאשם, בניגוד למקרים חמורים אחרים שנדונו בפסיקה, לא ניצל לרעה את שקיבל במרמה, אלא ביצע את תפקידו כמאבטח לשביעות רצון מעסיקיו, ואף דאג לצמצם את פוטנציאל הסיכון הנובע מהחזקת הנשק בעצם הפקדתו בתום כל משמרת בכספת מרכז הקניות.

על בסיס הטיעון האמור, מיקדה ההגנה את סקירת הפסיקה שערכה, במקרים בהם הורשעו נאשמים בהתחזות לאחר, תוך עשיית פעולות שיצרו סיכונים ממשיים או שגרמו לנזקים בפועל. בהקשר זה הפנתה ההגנה למקרים שנדונו בפסיקה בהם התחזו נאשמים למפעילי עגורן, רופאים, בעלי רישיונות נהיגה ועוד, כאשר בחלק מאותם מקרים התממש הפוטנציאל הטמון בעיסוקם של אותם נאשמים נעדרי הכשרה מתאימה.

בנסיבות אלה, סברה ההגנה כי מתחם העונש ההולם נמוך באופן משמעותי מהמתחם המוצע על-ידי התביעה, וצריך לעמוד על 5 חודשי מאסר ברף התחתון ועל 15 חודשי מאסר ברף העליון.

בהינתן המתחם המוצע ובשים לב לנסיבות חייו המורכבות של הנאשם, סברה ההגנה כי יש מקום להשית על הנאשם עונש מתון הכולל חפיפת המאסר המותנה לעונש שיוטל.

5. כפי שציינתי בפתח הדברים, מדובר במקרה חריג ויוצא דופן. הנאשם פעל באופן מרמתי הן על-מנת להיכנס לשטח ישראל והן על-מנת לקבל לרשותו תעודת זהות מזויפת. הנאשם קיבל לידיו את הנשק אך ורק נוכח רצונו העז למצוא עבודה ולהתפרנס, וזאת אירע לאחר שעבר תהליך מיון והכשרה.

צודקת התביעה כי האירועים המתוארים לעיל, מקימים חשש ביטחוני מסוים, אולם נראה כי קיימת הסכמה בין הצדדים כי לב ליבו של התיק נעוץ בעצם כניסתו הפסולה של הנאשם לישראל, ובעצם הפעולות העברייניות שנקט על-מנת "להכשיר" שהייה זו, ולזכות לעבודה במדינה. לא הייתה אף מחלוקת כי המניע היחיד של הנאשם היה רצונו להתפרנס בישראל, וככל שהדבר היה תלוי בו, היה מעדיף לבצע את תפקידו מבלי לקבל לחזקתו נשק, וזאת כנלמד מהודעתו ואף מעצם הפקדתו הוולנטרית של הנשק בתום כל משמרת.

יוצא אפוא כי הפגיעה המרכזית בערכים המוגנים, היא פגיעה באותם ערכים של שמירה על ריבונות המדינה, ושליטתה על הנכנסים בשעריה.

6. בכל הנוגע לנסיבות ביצוע העבירה, יש לשקלל במסגרת המתחם - כטענת התביעה - את רכיב התכנון המוקדם, דהיינו - את ההצטיידות בתעודת זהות מזויפת והמהלכים שביצע הנאשם על-מנת להכשיר את שהייתו בישראל. בנוסף, יש לשקלל גם את הסיכון האינהרנטי הטמון במעשים כגון אלה, בין אם מדובר בשוהה בלתי חוקי "רגיל" ובין אם כבעניינו, בשוהה בלתי חוקי שזכה לקבל לידיו נשק.

לצד האמור לעיל, יש טעם מסוים בטעונו ההגנה לפיו מרגע שקיבל הנאשם את החזקה בנשק, אין בנמצא טענה לפיה ניצל הנאשם את הסיטואציה, ואין מחלוקת כי ביצע את מלאכתו, ותו לא.

7. ביחס למדיניות הענישה הנוהגת, נראה כי לא בכדי לא הצליחה התביעה לאתר פסיקה המשקפת אירועים דומים, ויש טעם מסוים באותה פסיקה ממנה ביקשה ההגנה להשליך על המתחם הראוי לעניינו.

אפנה בהקשר זה לפסקי הדין הבאים: רע"פ 1877/22 מילקין נ' מדינת ישראל (22.3.2022) שם דובר בנאשם אשר פעל על-מנת לקבל לידיו במרמה אישורים כוזבים לפיהם עבר הכשרה כמפעיל עגורן, ולאחר

שקיבל את האישורים ועבר תהליך הכשרה והסבה, החל לעבוד כמנופאי. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם **הנע בין מאסר לתקופה קצרה שיכול ותרוצה בעבודות שירות לבין 10 חודשי מאסר, והטיל על הנאשם עונש מאסר מותנה, תוך מתן משקל משמעותי לשיקולי שיקום.** בית המשפט המחוזי דחה את ערעור הנאשם (עפ"ג 27511-07-21) ובהמשך נדחתה גם בקשת רשות ערעור שהוגשה על ידו; ת"פ 34537-08-20 (שלום ירושלים) **מדינת ישראל נ' חסונה** (11.7.2021) שם דובר בנאשם שזייף מסמכים על-מנת לקבל רישיון כמפעיל עגורן, ואף עבד בתחום זה במשך כחודש וחצי. בית המשפט קבע מתחם **הנע בין מספר חודשי מאסר לשנת מאסר בפועל, וגזר על הנאשם 8 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות;** ת"פ 20653-01-12 (שלום עכו) **מדינת ישראל נ' מתתיה** (31.12.2013) שם דובר בנאשם אשר התחזה לרופא שיניים ואף העניק במעטה מרמתי זה טיפול רפואי למתלונן במהלך שש שנים, שכלל עקירות, כתרים וטיפול שורש. בית המשפט קבע מתחם **הנע בין מספר חודשי מאסר לריצוי בפועל לבין שנת מאסר, וגזר על הנאשם 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות;** ת"פ 7215-09-11 (שלום חיפה) **מדינת ישראל נ' שלו** (12.1.2014) שם דובר בנאשם אשר הציג עצמו כמומחה בכירורגיה אורתופדית, פתח קליניקה בביתו, ואף העניק טיפול וייעוץ רפואי למספר מטופלים. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה **הנע בין מספר חודשי מאסר לבין 18 חודשי מאסר, וגזר על הנאשם מאסר מותנה, תוך מתן משקל משמעותי לשיקולי שיקום.**

יש ליתן את הדעת כי המקרים האמורים משקפים רכיב של יצירת סיכון לציבור, כאשר בחלקם אף התממש אותו סיכון. יחד עם זאת, בענייננו, עצם כניסתו של הנאשם לישראל היא אסורה, כך שעבירת המרמה שביצע "הכשירה" לכאורה את הכניסה הפסולה.

8. בהינתן האמור לעיל, ראיתי לקבוע מתחם עונש הולם **הנע בין 8 חודשי מאסר ל- 20 חודשי מאסר.**

9. כעת, יש להידרש לקביעת העונש המתאים לנאשם, ולצורך כך, ראיתי להידרש לשיקולים הבאים:

כשיקולים ממתנים - ניתן למנות את הודאת הנאשם במיוחס לו שהובילה לחיסכון בזמן ציבורי, וניתן אף להעניק משקל מסוים, גם אם מוגבל, לנסיבותיו האישיות המורכבות של הנאשם, שהובילו אותו מלכתחילה לתור אחר מקור פרנסה בישראל.

כשיקול לחומרא - ניתן להצביע על עברו הפלילי של הנאשם, הכולל מספר רב של הרשעות קודמות בעבירות של כניסה בלתי חוקית לישראל. בשנת 2019 הורשע הנאשם גם בעבירות רכוש של גניבת רכב, גניבת כרטיס חיוב והונאה בכרטיס חיוב. הנאשם ריצה לאורך השנים מספר רב של תקופות מאסר (4 חודשים; חודשיים; 7 חודשים; 8 חודשים; 6 חודשים; 7 חודשיים; חודשיים וחצי; חמישה חודשים; חודש; 34 חודשים ו-שלושה חודשיים). מדובר בעבר פלילי מכביד ביותר, בוודאי כאשר עסקין בעבירות זהות ואף חמורות יותר, שהעונשים שהוטלו בגינם לא הובילו ליצירת הרתעה מספקת על-מנת למנוע מהנאשם להיכנס שוב לישראל. יצוין כי לחובת הנאשם אף מאסר מותנה בן 4 חודשים

שלא ראיתי הצדקה כלשהי להפעילו בחופף כעמדת ההגנה. מדובר במקרה מובהק בו יש להפעיל את המאסר המותנה במצטבר.

10. לאור האמור לעיל, ראיתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 14 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

ב. אני מפעיל את המאסר המותנה בן 4 חודשים שהוטל על הנאשם בת"פ 66713-09-19 במצטבר למאסר שהוטל בסעיף "א".

סך הכל ירצה הנאשם 18 חודשי מאסר החל מיום מעצרו - 1.6.23.

ג. 4 חודשי מאסר אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו את אחת העבירות בהן הורשע.

ניתן צו למוצגים לשיקול דעת קצין משטרה ו/או התביעה.

זכות ערעור כחוק.

ניתן והודע היום ט"ו טבת תשפ"ד, 27/12/2023 במעמד הצדדים.

**בני שגיא, שופט
סגן נשיא**